

NOTAT

22. januar 2010

Sagsnr. 2009-0019641

DEP-JAIC/DEPVIM

Høringsnotat til udkast til lov om ændring af barseludligningsloven (udskydelse af revisionsfristen)

---

1. Høringen

Beskæftigelsesministeriet sendte udkast til ændring af barseludligningsloven i eksternt høring den 18. december 2009 til følgende organisationer:

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Arbejdsgiverforeningen Konditorer, Bagere og Chokolademagere, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Business Danmark, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Journalistforbund, Dansk Kvindesamfund, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, DS Håndværk og Industri, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen af Aktive Kvinder, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer FRR, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd FTF, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte KTO, Kommunernes Landsforening, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kvinderådet, KVINFO, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Ligebehandlingsnævnet, Personalestyrelsen og Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger

Høringsfristen var sat til onsdag den 13. januar 2010, kl. 12.

2. Høringssvarene

Ved høringsfristens udløb var der modtaget høringssvar fra 11 organisationer.

6 organisationer (Dansk Arbejdsgiverforening, Datatilsynet, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd FTF, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte KTO, Kommunernes Landsforening og Personalestyrelsen,) har ikke haft bemærkninger til lovudkastet.

20 organisationer (Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Arbejdsgiverforeningen Konditorer, Bagere og Chokolademagere, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Business Danmark, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Dansk Kvindesamfund, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Regioner, Den Danske Dommerforening, DS Håndværk og Industri, Foreningen af Aktive Kvinder, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer FRR, Kvinderådet, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Ligebehandlingsnævnet og Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger) har ikke fundet anledning til at komme med bemærkninger til lovudkastet.

Derudover er der modtaget høringssvar fra Danske Filminstruktører og Håndværksrådet.

3. Bemærkninger til lovforslaget

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger til høringssvarene er anført med kursiv.

a. Dansk Journalistforbund (DJ) finder ikke, at der er nogen grund til at udskyde den planlagte evaluering. DJ finder ikke, at en evaluering hænger sammen med forårets overenskomstforhandlinger, da der allerede i dag er stor forskel på Barsel.dk og på de barselsfonde, partnerne på arbejdsmarkedet selv har forhandlet.

Hvis ministeriet alligevel insisterer på at udskyde evalueringen, bør denne som et minimum påbegyndes, når Folketinget samles efter sommerferien 2010.

Det er på høje tid, at barseludligningsordningen evalueres i henhold til de oprindelige lovforslag, hvor freelancere, projektansatte og andre løst-ansatte var tænkt ind i ordningen. Selvstændige står helt uden for fondene. DJ finder det derfor ikke retvisende, at en udskydelse er uden økonomiske konsekvenser, der i realiteten vil skyde barseludligning for de nævnte grupper endnu længere ud i fremtiden med store økonomiske og ligestillingsmæssige konsekvenser til følge.

DJ opfordrer endnu engang ministeriet til straks at søge en løsning på problemet for de mange tusinder af ikke-ansatte, der er aktive på det danske arbejdsmarked på tværs af et væld af brancher, og som har et lige så stort behov for barseludligning, som landets fastansatte.

Beskæftigelsesministeriet bemærker:

- *Det følger af bemærkningerne til lovens § 13, at tidspunktet for evalueringen er fastsat ud fra overenskomstperioderne, som typisk strækker sig over 3-4 år. Loven er netop tæt forbundet med det aftalegrundlag som skabes af overenskomstparterne på det private arbejdsmarked. Det er ministeriets opfattelse, at det aldrig har været hensigten, at evalueringen skulle falde sammen med overenskomstfornyelse, idet dette vil kunne gribe forstyrrende ind i parternes mulighed for selv at prioritere kravene på området. Ligeledes vil det være mest optimalt at en kommende revision kan tage højde for eventuelle tiltag som arbejdsmarkedets parter i forårets overenskomstforhandlinger måtte beslutte.*
- *Det er allerede besluttet at iværksætte en uafhængig evaluering af lovens virkning på udviklingen af arbejdsmarkedet, herunder de ligestillingsmæssige konsekvenser i forhold til brancher, funktion, lønudvikling o.l. Den kommende evaluering påtænkes igangsat umiddelbart efter overenskomstforhandlingerne er afsluttet på DA/LO-område i foråret 2010, og vil kunne tage højde for de eventuelle tiltag, som overenskomstparterne måtte beslutte.*
- *Det er allerede politisk vedtaget at gennemføre en analyse af de grupper, som er på barselorlov uden arbejdsgiver som led i den kommende evaluering af barseludligningsloven. Se herom i den politisk vedtagne ramme for evaluering af barseludligningsloven (vedlagt som bilag). Samtidig overvejer regeringen muligheden for, om det er muligt at etablere en barseludligningsordning for selvstændige og i givet fald en mulig model herfor. Disse overvejelser er endnu ikke tilendebragt.*

b. Danske Filminstruktører er meget bekymret over meldingen om, at ministeriet påtænker at udsætte den planlagte lovevaluering yderligere, idet organisationen ikke ser nogen grund hertil, men derimod et stort behov for en tilretning af reglerne.

Fødedygtige medlemmer i Danske Filminstruktører står i den uholdbare situation, at de via deres projektansættelser af varierende varighed betaler til Barsel.dk ordningen, men ikke kan få løn under sin barsel via Barsel.dk. Det er jo ikke rimeligt. De praktiske konsekvenser er oftest, at medlemmet får forringet sin økonomi under barslen, således at der opstår behov for at arbejde langt tidligere end man normalt har overskud til efter en familieførgelse. Hertil kommer, at mange vælger familieførgelse fra, fordi de økonomiske konsekvenser kan blive uoverskuelige.

Danske Filminstruktører er uenige i, at evalueringen af Barsel.dk bør afhænge af forårets overenskomstforhandlinger. Netop fordi evalueringen først og fremmest bør omhandle en regulering, der kan sikre, at flest muligt, der er omfattet af ordningen også kan få adgang til at benytte ordningen.

Som det fremgår af bemærkningerne til det oprindelige lovforslag, har det altid været meningen, at freelancere, projektansatte og andre løst ansatte skulle kunne blive omfattet af ordningen, med det er p.t. nærmest en praktisk umulighed for medlemmer af Danske Filminstruktører. En udskydelse af evalueringen af Barsel.dk ordningen har store økonomiske konsekvenser for nævnte grupper og er på ingen måde befordrende for ligestillingen i de fag, der er præget af kortere men flere ansættelsesperioder.

Danske Filminstruktører anmoder om og opfordrer ministeriet til hurtigst muligt at igangsætte en evaluering af Barsel.dk ordningen, således at det i højere grad i fremtiden bliver muligt for alle at gå på barsel til trods for de store forskelle i arbejdsvilkår og ansættelsesperioder, der er de forskellige brancher imellem. Danske Filminstruktører vil meget gerne deltage i arbejdet med at finde konstruktive løsninger.

Beskæftigelsesministeriet bemærker:

- *Hvad angår synspunkterne om at igangsætte evalueringen hurtigst muligt og ikke afvente forårets overenskomstforhandlinger, at udvide barseludlingsordningen til også at omfatte lønmodtagergrupper, som er på barselorlov uden en arbejdsgiver (freelancere, løst-ansatte m.v.) og til at omfatte selvstændige og deres medarbejdende ægtefæller henvises til Beskæftigelsesministeriets bemærkninger herom ovenfor under a.*

c. Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) er ikke enig i, at fristen for evaluering og revision skal udskydes. Det er FA's opfattelse, at der er et markant behov for at få loven evalueret og revideret, da der er ingen viden om lovens ligestillings- og arbejdsmarkedsmæssige virkning, og loven har kostet arbejdsgiverne 3-cifrede millionbeløb.

FA er omfattet af Barsel.dk og forventer at blive hørt i forbindelse med evalueringen og bidrager gerne med data for finanssektoren.

FA støtter de ligestillingsformål som ligger bag barseludligningsloven, men vurderer at lovens udligningsordning ikke er den mest hensigtsmæssige måde at nå målet på.

Loven har været gældende i 3½ år, og det er påkrævet at få den undersøgt og dokumenteret om den virker efter hensigten. FA finder det beklageligt, at ministeriet tilsyneladende ikke har udvist rettidig omhu og endnu ikke har taget initiativer med henblik på at iværksætte den foreskrevne evaluering.

Det forekommer at være en særdeles usaglig undskyldning for ikke at leve op til forpligtelserne efter loven, når ministeriet begrundes udskydelsen af lovens evaluerings- og revisionsfrist med henvisning til forårets overenskomstforhandlinger. Det er således et faktum, at der pågår overenskomstforhandlinger hvert eneste år.

FA anfører desuden, at der er en urigtig påstand, at udskydelsen ”ikke har økonomiske og administrative” konsekvenser for erhvervslivet m.v. Ordningen generede et overskud allerede efter godt 1 års drift og til trods for lovens krav om en årlig regulering og FA´s opfølgning blev bidragene ikke reguleret. Først i juli 2009 blev bidrag og refusion ændret, hvor der var over 400 mio. kr. i ordningen. Så mange penge skal ikke være i en fond, men skal være til rådighed for virksomhederne med det formål at skabe produktion og økonomisk stabilitet.

Det er FA´s opfattelse, at ATP´s administration af ordningen er alt for dyr, at der er store afvigelser fra lovens og ministeriets skøn, og at den lovpligtige evaluering og revision af loven skal iværksættes snarest muligt og gennemføres i indeværende folketingsår 2009-10.

Beskæftigelsesministeriet bemærker:

- *Hvad angår synspunktet om at det er en usaglig undskyldning at udskyde lovens evaluerings- og revisionsfrist med henvisning til forårets overenskomstforhandlinger henvises til Beskæftigelsesministeriets bemærkninger herom ovenfor under a.*
- *Det er velkendt, at der over nogen tid er opsparet et overskud i Barsel.dk. Det har aldrig været meningen, at der skulle indbetales bidrag til barseludligningsordningen, for at pengene hober sig op som overskud i ordningerne. Tværtimod skulle udgifterne i ordningen (dvs. refusion, etablering, administration og kontrol) svare til bidragene. Ved lovens tilblivelse skulle der sikres tilstrækkelig midler til refusion, hvorefter man måtte have ventet, at der på sigt blev sikret den forudsatte balance i udgifter og indtægter.*
- *Både bidraget og kroneloftet for refusion blev reguleret fra 1. juli 2009 efter indstilling fra ATP.*
- *Hvad angår kravet om, at loven skal evalueres snarest muligt, således at evalueringen kan danne baggrund for en materiel revision af loven inden udløbet af folketingsåret 2009-10 henvises til Beskæftigelsesministeriets bemærkninger herom ovenfor under a.*
- *Da lovforslaget om barseludligning blev fremsat i december 2005 var de skønnede udgifter til etablering, administration og kontrol ca. 24 mio. kr for det første år og ca 22 mio. kr for de følgende år. Allerede inden lovens vedtagelse blev skønnet over de forventede udgifter justeret op. Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg blev orienteret herom den 28. marts 2006. Ef-*

ter et EU-udbud på IT-opgaven oversteg udviklingsomkostninger de tidligere foretagne estimater fra 33,2 mio. kr. til 51,7 mio. kr. det første år.

d. Kristelig Arbejdsgiverforening har ingen bemærkninger til ændringen, udover at foreningen er enig i det hensigtsmæssige i at udskyde revideringen til overenskomstforhandlingerne er afsluttet. Arbejdsgiverforeningen fornyer også deres kollektive overenskomst pr. 1. marts 2010.

e. Kristelig Fagbevægelse (Krifa) har forståelse for at lovrevisionen udskydes til det kommende folketingsår. Krifa er meget positiv over for den solidaritet der er i barseludligningsfondene.

Når revisionen skal foretages har Krifa forslag til ændringer. Bl.a. således at fondene er med til sikre, at der ikke efter en barselorlov opstår forskelsbehandling mellem mænd og kvinder. Der bør også indbetales pension af beløbet der betales fra barseludligningsfondene. I modsat fald opstår der en pensionsmæssig forskelsbehandling.

Krifa oplyser i øvrigt, at fagbevægelsen har færdigbehandlet de kollektive overenskomster med Kristelig Arbejdsgiverforening, som udløber med udgangen af februar måned 2010.

Beskæftigelsesministeriet bemærker:

- *Hvad angår Krifa's forslag til ændringer, må ministeriet henholde sig til, hvad der allerede er vedtaget for den kommende evaluering af barseludligningsordningen, jf. ministeriets bemærkninger herom ovenfor under a og til den vedlagte ramme for evalueringen af barseludligningsloven.*
- *Der vil blive gennemført en ny høring af arbejdsmarkedets parter i forbindelse med den kommende evaluering.*

f. KVINFO har ikke nogen bemærkninger til den nye revisionsfrist. KVINFO henviser til tidligere høringssvar af 6. november 2009 med forslag til at følgende metoder bør tages i brug for at få et mere retvisende vurderingsgrundlag:

1. At man renser beskæftigelsesfrekvensen for det offentlige arbejdsmarked, således at udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen for det private arbejdsmarked, som loven retter sig imod, kan aflæses.
2. At man kigger på andre evalueringer og inddrager dem i vurderingen af loven, f.eks. kan vi pege på en relevant kvalitativ undersøgelse gennemført af Gad's Research & Reflexions for Akademikernes Centralorganisation (2008).
3. At der iværksættes en større kvalitativ empirisk undersøgelse af lovgivningens effekter.

Beskæftigelsesministeriet bemærker:

- *Hvad angår at inddrage andre evalueringer og iværksætte større empiriske undersøgelser, må ministeriet henholde sig til, hvad der allerede er vedtaget for den kommende evaluering af barseludligningsordningen, jf. ministeriets bemærkninger herom ovenfor under a og til den vedlagte ramme for evalueringen af barseludligningsloven.*

- *Der vil blive gennemført en ny høring af arbejdsmarkedets parter i forbindelse med den kommende evaluering.*

h. Håndværksrådet er meget skeptisk over for at udskyde lovrevisionen af barseludligningsloven til næste folketingsår, idet rådet mener, at der er behov for en grundig evaluering af loven og konkret vurdering af, hvordan selvstændige i personlig ejet virksomhed kan blive omfattet af loven.

Netop den manglende ligestilling i forhold til barseludligning er en hæmsko for at yngre kvinder starter egen virksomhed eller vælger at blive medarbejdende ægtefælle i en personlig ejet virksomhed. Tiden er inden til at gøre ordningen obligatorisk for alle, og dermed give selvstændige ret til barseludligning på lige fod med ansatte. Efter Håndværksrådets opfattelse vil dette tilskynde flere til at starte egen virksomhed, selvom de har planer om at sætte børn i verden og dermed fremme regeringens overordnede mål om at skabe flere iværksættere i Danmark.

Beskæftigelsesministeriet bemærker:

- *Hvad angår synspunktet om, at der er behov for en grundig evaluering af loven og at der hurtigst muligt overvejes modeller for, hvordan selvstændige kan blive omfattet af barseludligningsloven henviser ministeriet til bemærkningerne herom under a.*

4. Afsluttende bemærkninger

Beskæftigelsesministeriet finder ikke at de modtagne høringssvar giver anledning til at ændre i udkastet til lovforslaget.